

Motyle (Macrolepidoptera) w województwie pomorskim  
– nowe dane dotyczące występowania

Macrolepidoptera in the province of Pomerania (northern Poland)  
– new records

Peter SENN<sup>1</sup>, Sebastian ŁUCZKOWSKI<sup>2</sup>

<sup>1</sup>ul. Kańskiego 7D/9, 81-603 Gdynia; e-mail: petersenn47@gmail.com

<sup>2</sup>ul. Lubichowska 2, 83-200 Starogard Gdański; e-mail: seblepi@wp.pl

**ABSTRACT:** New data are given on 45 species from 10 families of Macrolepidoptera for the province of Pomerania (northern Poland). 11 species (indicated by \* in the species list) have been recorded in this region for the first time in over 100 years or for the first time ever.

**KEY WORDS:** Lepidoptera, Lasiocampidae, Hesperidae, Pieridae, Lycaenidae, Nymphalidae, Geometridae, Notodontidae, Noctuidae, Nolidae, Arctiidae, new records, northern Poland.

## Wstęp

Fauna motyli województwa pomorskiego (w granicach ustalonych w 1999 r.) jest dość dobrze poznana. Tym niemniej ciągle brak dla tego regionu nowych danych. Niniejsza praca, obejmująca sezony 1997–2010, stanowi kontynuację wcześniejszego artykułu na ten sam temat (SENN 2008). Jednocześnie rozszerza ona obszar zainteresowania o region Kociewia. Podstawową pracą określającą stan faunistycznej wiedzy na temat motyli Polski jest opracowanie pod redakcją BUSZKO i NOWACKIEGO (2000). Gatunki omawiane w niniejszej pracy należą do dwóch kategorii spośród trzech przyjętych w tym opracowaniu: „dane do roku 1960” i „brak danych”, przy czym „brak danych” należy rozumieć jako brak opublikowanych obserwacji z terenu województwa pomorskiego w XX wieku.

Jedyną obszerniejszą publikacją dla województwa pomorskiego jest dzieło SPEISERA (1903), które omawia obserwacje ponad 1500 gatunków motyli na terenie dawnych Prus Wschodnich i Zachodnich w drugiej połowie XIX w., lecz wartość tej pozycji należy uznać za już tylko za historyczną. Praca E. i H. URBAHNÓW (1939), opisująca motyle na terenie ówczesnego Pomorza niemieckiego, podaje garść informacji o gatunkach omawianych w niniejszym artykule z zachodnich obszarów dzisiejszego woj. pomorskiego (URBAHN 1939). W przedwojennej literaturze polskojęzycznej (np. ROMANISZYN 1929) brak nowych obserwacji z omawianego terenu. W ostatnich kilkunastu latach jedynie prace NOWACKIEGO (1994) o sówkach w pasie wydm nadmorskich, KAŻMIERCZAKA i współautorów (2006) z Zaborskiego Parku Krajobrazowego (ZPK), SENNA (2008) z Trójmiasta i Kaszub oraz BAŁOWSKIEGO i MNICH (2010) z Bytowa i okolic odnoszą się do motyli w woj. pomorskim. Poza tymi pozycjami brak zbiorczych prac omawiających motyle na tym terenie w okresie ostatnich dziesięcioleci.

W niniejszej pracy przedstawiono dane o 45 gatunkach, dla których według BUSZKO i NOWACKIEGO (2000) brak współczesnych danych z woj. pomorskiego; dla 11 są to pierwsze obserwacje od ponad stu lat albo w ogóle pierwsze na tym terenie (zaznaczono gwiazdką [\*] przy nazwie gatunku). Dane te stanowią istotne uzupełnienie wiedzy o motylach tego regionu.

### **Obszar i metodyka badań**

Materiał zbierano na 24 stanowiskach, zlokalizowanych w sąsiedztwie obszarów leśnych lub w nich samych, w obrębie trzech makroregionów fizyczno-geograficznych, głównie na Pojezierzu Wschodniopomorskim, a także na Pobrzeżu Gdańskim i na Pojezierzu Południowopomorskim.

Poniższy wykaz stanowisk jest uporządkowany według jednostek mezoregionalnych ([http://pl.wikipedia.org/wiki/Regionalizacja\\_fizycznogeograficzna\\_Polski](http://pl.wikipedia.org/wiki/Regionalizacja_fizycznogeograficzna_Polski))\* i kodów UTM 10×10 km:

Pobrzeże Kaszubskie: Gdynia - Chylonia (CF34), Gdynia - Orłowo (CF43),  
Gdynia - Obłuże (CF34), Gdańsk - Przymorze (CF43);

Mierzeje Wiślana: Gdańsk-Górki Wschodnie (CF52);

Pojezierze Kaszubskie: Garczyn (CE19), Liniewo (CE19), Skarszewy (CE39), Kaczki (CF40), Gdynia - Dąbrowa (CF33), Gdynia - Chwarzno (CF34), Gdynia - Witomino (CF34);

---

\* Regionalizacja została opracowana przez Jerzego KONDRACKIEGO (2002: Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa) i zmodyfikowana przez Andrzeja RICHLINGA.

Pojezierze Starogardzkie: Semlin (CE28), Jaroszewy (CE29), Starogard Gdański - Kochorowo (CE38), Starogard Gdański - Kochanki (CE38), Nowa Wieś Rzeczna (CE38), Rywałd (CE48), Goszyn (CE49), Gogolewo (CE56);

Równina Charzykowska: Małe Swornegacie (XV66);

Bory Tucholskie: Kaliska (CE17), Mały Bukowiec (CE27), Bukowiny (CE35).

Wszystkie w/w stanowiska leżą na wysokościach od 0 do 150 m n.p.m.

Wszystkie dane pochodzące z kwadratów: CE17, CE19, CE27, CE28, CE29, CE35, CE38, CE39, CE48, CE49, CE56 i CF40 zostały oparte wyłącznie o okazy dowodowe ze zbioru Sebastiana ŁUCZKOWSKIEGO. Natomiast wszystkie dane z kwadratów: CF33, CF34, CF43, CF52 i XV66 pochodzą z obserwacji motyli w terenie. Każda z nich jest udokumentowana fotograficznie. Nie ma wśród tych danych gatunków, których nie można na tej podstawie jednoznacznie zidentyfikować.

Klasyfikację i nazewnictwo przyjęto za pracą BUSZKO i NOWACKIEGO (2000).

Składam (P. SENN) serdeczne podziękowania Panu prof. dr hab. Jarosławowi BUSZKO za wiele cennych uwag i wskazówek. Dziękuję również Panu prof. BUSZKO oraz Panom: dr-owi Adamowi MALKIEWICZOWI, Markowi HOŁOWIŃSKIEMU, Tomaszowi BLAIKOWI oraz p.t. uczestnikom Forum Entomologicznego za pomoc w oznaczeniu niektórych gatunków.

Składam (S. ŁUCZKOWSKI) serdeczne podziękowania panu dr-owi Konradowi SACHANOWICZOWI za oznaczenie wietków, mojemu ojcu Waldemarowi ŁUCZKOWSKIEMU oraz panu Pawłowi FROST za udzieloną pomoc.

## Przegląd gatunków

### LASIOCAMPIDAE

#### *Malacosoma castrensis* (LINNAEUS, 1758)

- Bukowiny (CE35), 16 VII 2010 – 1 ex.;
- Gdynia - Chwarzno (CF34), 2 VII 2010 – 1 ex.

SPEISER (1903) podaje ten gatunek z Gdańska, URBAHN (1939) z Łeby, natomiast KAŻMIERCZAK i in. (2006) wykazują go na kilku stanowiskach na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego.

### HESPERIIDAE

#### *Carcharodus alceae* (ESPER, 1780)

- Skarszewy (CE39), 26 VII 1998 – 1 ex.;
- Goszyn (CE49), 9 V 1998 – 2 exx.;

- Gdańsk - Przymorze (CF43), 1 VIII 2008 – 1 ex.;
  - Gdynia - Chylonia (CF34), 26 V 2009 – 1 ex.;
  - Gdynia - Obłuże (CF34), 31 V 2009 – 1 ex.
- SPEISER (1903) podaje ten gatunek z Gdańska i Malborka.

### PIERIDAE

\**Leptidea reali* REISSINGER, 1989

- Liniewo (CE19), 9 VII 2006 – 1 ex.;
- Jaroszewy (CE29), 16 VII 2006 – 6 exx.;
- Starogard Gdański - Kochanki (CE38), 21–31 VII 1998 – 1 ex.;
- Skarszewy (CE39), 18 V 1997 – 1 ex.;
- Rywałd (CE48), 10 VI 2006 – 4 exx.;
- Goszyn (CE49), 25 VII 1998 – 1 ex.;
- Gogolewo (CE56), 16 VII 2005 – 1 ex.;
- Kaczki (CF40), 17 VII 2005 – 1 ex.

Dotychczas nie wykazywany z województwa pomorskiego, również w pracach KAŹMIERCZAKA i in. (2006) oraz BAŃKOWSKIEGO i MNICH (2010) nie został uwzględniony.

### LYCAENIDAE

\**Satyrium pruni* (LINNAEUS, 1758)

- Garczyn (CE19), 2 VII 2005 – 1 ex.
- Gatunek nie był podawany z województwa pomorskiego.

### NYMPHALIDAE

\**Nymphalis xanthomelas* (ESPER, 1781)

- Gdynia - Witomino (CF34), 13 VII 2010 – 1 ex.
- SPEISER (1903) podaje ten gatunek z Gdańska - Stogów (1887).

\**Limenitis camilla* (LINNAEUS, 1764)

- Rywałd (CE48), 2 VII 1997 – 1 ex.;
- Nowa Wieś Rzeczna (CE38), 6 VII 2005 – 1 ex.;
- Gdynia - Orłowo (CF43), 2 VII 2010 – 1 ex.

Podany przez SPEISERA (1903) z Kwidzyna, Opalenia i Gdańska-Oliwy, oraz przez URBAHNA (1939) z Kostrogi (pow. bytowski).

## GEOMETRIDAE

*Narraga fasciolaria* (HUFNAGEL, 1767)

– Bukowiny (CE35), 7 VIII 2009 – 1♂, 16 VII 2010 – 1♂ 2♀♀.

SPEISER (1903) wykazał ten gatunek z Gdańska, Malborka, Świbna i Gdańska-Stogów.

*Epione repandaria* (HUFNAGEL, 1767)

– Mały Bukowiec (CE27), 23 VII 2001 – 1 ex., 26 IX 2008 – 1 ex.;

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 7 VIII 2008 – 1♂.

Podany przez SPEISERA (1903) z Gdańska, Dzierżążna, Opalenia i Malborka.

*Odontopera bidentata* (CLERCK, 1759)

– Bukowiny (CE35), 21 V 2008 – 1 ex.;

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 19 V 2008 – 1 ex., 1 VI 2008 – 1 ex., 21 V 2009 – 1 ex., 10 VI 2010 – 1 ex., 17 VI 2010 – 1 ex.

Wykazany przez SPEISERA (1903) z Malborka, Krynicy Morskiej, Gdańska, Lublewa i Kartuz, oraz przez URBAHNA (1939) z okolic Słupska i z Kostrogi (pow. bytowski).

*Agriopsis aurantiaria* (HÜBNER, 1799)

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 18 X 2008 – 1♂, 22 X 2008 – 1♂, 26 X 2008 – 1♂, 1 XI 2008 – 1♂, 26 X 2009 – 1♂, 30 X 2009 – 2♂♂, 10 XI 2009 – 1♂, 16 XI 2009 – 2♂♂, 28 X 2010 – 1♂, 29 X 2010 – 6♂♂, 3 XI 2010 – 3♂♂, 10 XI 2010 – 1♂.

SPEISER (1903) podaje ten gatunek z Malborka, Gdańska, Lublewa i Łęgowa koło Pruszcza Gdańskiego.

*Peribatodes rhomboidaria* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 19 VII 2008 – 1♂, 31 VII 2008 – 1 ex., 3 VIII 2008 – 1 ex., 6 VII 2009 – 1♂ 1♀, 24 VII 2009 – 1♂, 2 VIII 2009 – 1♂, 21 VII 2010 – 1♂.

Nie podany przez SPEISERA (1903); wg URBAHNA (1939) gatunek nie znany na omawianym terenie.

*Peribatodes secundaria* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 18 VII 2008 – 1 ex., 22 VII 2008 – 2 ex., 26 VII 2009 – 1 ex., 28 VII 2009 – 1 ex., 11 VII 2010 – 1 ex., 16 VII 2010 –

2 exx., 18 VII 2010 – 1 ex., 20 VII 2010 – 2 exx., 23 VII 2010 – 2 exx.,  
27 VII 2010 – 1 ex.

„Raz złowiony koło Gdańska” (SPEISER 1903).

*Parectropis similaria* (HUFNAGEL, 1767)

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 14 VI 2008 – 1 ex., 16 VI 2009 – 1 ex., 30 VI 2009  
– 1 ex., 9 VI 2010 – 1 ex., 26 VI 2010 – 1 ex., 3 VII 2010 – 1 ex.

Wykazany przez SPEISERA (1903) ze Sztumu, Gdańska, Sopotu i Rumi -  
Zagórza; URBAHN (1939) podaje go ze Słupska i Łeby.

*Alsophila aceraria* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

– Mały Bukowiec (CE27), 29 X 2010 – 1 ex.;

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 15 XI 2010 – 1 ex.

URBAHN (1939) podaje go ze Słupska; wg SPEISERA (1903) nierzadki  
koło Gdańska przed 1869 r.

*Rhodostrophia vibicaria* (CLERCK, 1759)

– Kaliska (CE17), 14 VII 2001 – 1 ex.

Podawany przez SPEISERA (1903) z Opalenia, Gdańska i Starej Kiszewy.  
KAŹMIERCZAK i in. (2006) podają jedno stanowisko z terenu Zaborskiego  
Parku Krajobrazowego.

*Larentia clavaria* (HAWORTH, 1809)

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 25 IX 2010 – 1 ex.

Wg SPEISERA (1903) bardzo rzadki; podaje go z Malborka, Gdańska  
i Starej Kiszewy.

*Rheumaptera cervinalis* (SCOPOLI, 1763)

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 3 VI 2008 – 1 ex.

Wg SPEISERA (1903) bardzo rzadki – podaje ten gatunek z Gdańska, Sto-  
gów i Oruni. URBAHN (1939) podaje go ze Słupska.

*Euphyia biangulata* (HAWORTH, 1809)

– Gdynia - Chwarzno (CF34), 30 VI 2008 – 1 ex., 21 VII 2010 – 1 ex.

Wykazany przez SPEISERA (1903) z Gdańska, Wrzeszcza i Oruni.

*Perizoma didymata* (LINNAEUS, 1758)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 20 VII 2010 – 1 ex.  
Wykazany przez SPEISERA (1903) z Stogów, Gdańska, Sopotu i Kartuz.

*Eupithecia exiguata* (HÜBNER, 1813)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 4 VI 2009 – 1 ex.  
Wykazany przez SPEISERA (1903) z Gdańska.

*\*Eupithecia millefoliata* (RÖSSLER, 1866)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 17 VII 2010 – 1 ex.  
Nie wykazany z omawianego regionu przez SPEISERA (1903); wg URBAHNA (1939) jest to gatunek o południowym zasięgu, jedynie mylnie podany z ówczesnego Pomorza; brak okazów dowodowych. Gatunek ten jest w fazie ekspansji od co najmniej 20 lat (A. MALKIEWICZ, inf. list.).

*Eupithecia lanceata* (HÜBNER, 1825)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 30 IV 2008 – 1 ex., 29 IV 2010 – 1 ex.  
Gatunek podany na podstawie pojedynczych okazów ze Słupska (URBAHN 1939); nie wykazany z omawianego regionu przez SPEISERA (1903).

*\*Eupithecia lariciata* (FREYER, 1841)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 16 VII 2010 – 1 ex.  
Gąsienice znaleziono dwa razy, w latach 70-tych XIX w. w Świbnie i Gdańsku - Wrzeszczu; później już nie obserwowany (SPEISER 1903).

*Chesias legatella* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 25 IX 2008 – 1 ex., 11 X 2008 – 3 ex., 17 X 2008 – 1 ex., 26 X 2008 – 1 ex., 10 X 2009 – 1 ex., 25 IX 2010 – 1 ex., 16 X 2010 – 1 ex., 24 X 2010 – 1 ex., 3 XI 2010 – 1 ex.;  
– Gdynia - Witomino (CF34), 31 X 2009 – 1 ex.  
Wykazany przez SPEISERA (1903) z Gdańska, ale tylko do roku 1876.

*Asthena albulata* (HUFNAGEL, 1767)

- Mały Bukowiec (CE27), 25 VI 2010 – 1 ex.;  
– Gdynia - Chwarzno (CF34), 14 VI 2009 – 1 ex., 10 VI 2010 – 1 ex., 30 VI 2010 – 1 ex., 8 VII 2010 – 1 ex., 11 VII 2010 – 1 ex., 13 VII 2010 – 1 ex.  
Wykazany przez SPEISERA (1903) z Gdańska i Malborka.

*Acasis viretata* (HÜBNER, 1799)

- Małe Swornegacie (XV66), 25 V 2008 – 1 ex.  
Wykazany przez SPEISERA (1903) z Gdańska.

## NOTODONTIDAE

*Cerura erminea* (ESPER, 1783)

- Mały Bukowiec (CE27), 25 VI 2010 – 1 ex.;
- Gdynia - Chwarzno (CF34), 4 VII 2010 – 1 ex.  
Wykazany przez SPEISERA (1903) z Gdańska, Pruszcz Gdańskiego i Sopotu. Współcześnie podany z Zaborskiego Parku Krajobrazowego (KAŻMIERCZAK i in. 2006).

*Notodonta tritophus* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

- Starogard Gdański - Kocborowo (CE38), 25 VIII 1998 – 1 ex.;
- Mały Bukowiec (CE27), 23 VII 2001 – 1 ex.;
- Bukowiny (CE35), 16 VII 2010 – 1 ex.  
Podawany przez SPEISERA (1903) z Gdańska, Oruni i Lublewa, przez URBAHNA (1939) z okolic Słupska, natomiast współcześnie przez KAŻMIERCZAKA i in. (2006) z Zaborskiego Parku Krajobrazowego.

*Drymonia dodonaea* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

- Bukowiny (CE35), 21 V 2008 – 1 ex.  
URBAHN (1939) podaje ten gatunek z okolic Słupska.

*\*Drymonia obliterata* (ESPER, 1785)

- Bukowiny (CE35), 16 VII 2010 – 1 ex.;
- Gdynia - Chwarzno (CF34), 12 VI 2008 – 1 ex., 21 VI 2008 – 3 exx., 7 VII 2009 – 1 ex., 8 VII 2010 – 1 ex., 12 VII 2010 – 2 exx., 15 VII 2010 – 1 ex., 17 VII 2010 – 2 exx.  
Dotychczas nie wykazany z województwa pomorskiego.

*\*Ptilophora plumigera* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 22 X 2008 – 3 exx., 6 XI 2008 – 1 ex., 8 XI 2008 – 1 ex., 22 X 2009 – 1 ex., 26 X 2009 – 1 ex., 28 X 2009 – 1 ex., 12 XI 2009 – 1 ex., 25 X 2010 – 2 exx., 30 X 2010 – 8 exx.  
Według SPEISERA (1903) gatunek bardzo rzadki, niegdyś częściej notowany w Gdańsku (XIX w.).



*Odontosia carmelita* (ESPER, 1799)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 8 V 2008 – 1 ex., 29 IV 2009 – 1 ex., 9 V 2010 – 1 ex.

URBAHN (1939) podaje pojedyncze okazy ze Słupska, Kostrogi (pow. bytowski) i Korzybia. SPEISER (1903) wykazuje ten gatunek z Gdańska; wg niego bardzo rzadki.

*Gluphisia crenata* (ESPER, 1785)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 3 VII 2010 – 1 ex., 12 VII 2010 – 1 ex.

SPEISER (1903) podaje ten gatunek z Gdańska i Sopotu; wg niego bardzo rzadki. Współcześnie podany z Zaborskiego Parku Krajobrazowego (KAŻMIERCZAK i in. 2006.)

*Stauropus fagi* (LINNAEUS, 1758)

- Bukowiny (CE35), 16 VII 2010 – 1 ex.;
- Gdynia - Chwarzno (CF34), 8 V 2008 – 1 ex., 21 V 2010 – 1 ex., 1 VII 2010 – 1 ex., 11 VII 2010 – 1 ex., 22 VII 2010 – 2 exx.

Wykazany z Gdańska i Kartuz (SPEISER 1903), z Miastka (URBAHN 1939) i współcześnie z terenu Zaborskiego Parku Krajobrazowego (KAŻMIERCZAK i in. 2006).

## NOCTUIDAE

*\*Minucia lunaris* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

- Bukowiny (CE35), 30 V 2008 – 1 ex.

Gatunek nowy w woj. pomorskim.

*Pseudeustrotia candidula* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

- Bukowiny (CE35), 16 VII 2010 – 1 ex.

Z województwa pomorskiego podawany przez SPEISERA (1903) z Gdańska oraz przez URBAHNA (1939) z okolic Słupska.

*Brachionycha nubeculosa* (ESPER, 1785)

- Mały Bukowiec (CE27), 9 IV 2010 – 1 ex.

Podawany z woj. pomorskiego przez SPEISERA (1903) z Kartuz.

*Panemeria tenebrata* (SCOPOLI, 1763)

- Jaroszewy (CE29), 10 V 2008 – 1 ex, 30 V 2010 – 1 ex.;
- Gdańsk - Górkę Wschodnie (CF52), 7 V 2008 – 1 ex.;

- Gdynia - Dąbrowa (CF33), 25 V 2009 – 1 ex.  
Z woj. pomorskiego podany przez SPEISERA (1903) z Gdańska.

*Eucarta virgo* (TREITSCHKE, 1835)

- Bukowiny (CE35), 12 IX 2009 – 1 ex., 16 VII 2010 – 2 exx.;
- Gdynia - Chwarzno (CF34), 7 VIII 2008 – 1 ex., 8 VII 2009 – 1 ex., 1 VII 2010 – 1 ex., 13 VII 2010 – 1 ex.

Nie wymieniony ani przez SPEISERA (1903), ani URBAHNA (1939). Współcześnie podany z Zaborskiego Parku Krajobrazowego (KAŹMIER-CZAK i in. 2006).

*Xanthia gilvago* (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 7 VIII 2008 – 1 ex.  
Wykazany przez SPEISERA (1903) z Gdańska i Świbna.

\**Calamia tridens* (HUFNAGEL, 1766)

- Bukowiny (CE35), 7 VIII 2009 – 1 ex., 16 VII 2010 – 1 ex.;
- Semlin (CE28), 27 VII 2009 – 1 ex.;
- Gdynia - Chwarzno (CF34), 8 VIII 2008 – 1 ex., 10 VIII 2009 – 1 ex., 12 VIII 2009 – 1 ex., 26 VII 2010 – 1 ex., 7 VIII 2010 – 1 ex.

Wykazany przez SPEISERA (1903) z Gdańska, Lublewa, Łęgowa koło Pruszcza Gdańskiego, Ryjewa koło Kwidzyna i Dzierzgonia.

*Phragmatiphila nexa* (HÜBNER, 1808)

- Mały Bukowiec (CE27), 5 IX 2008 – 2 exx.  
Z województwa pomorskiego podawany przez SPEISERA (1903) ze Świbna.

*Hecatera bicolorata* (HUFNAGEL, 1766)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 21 V 2008 – 1 ex.  
Nie podany przez SPEISERA (1903), ani przez URBAHNA (1939) dla omawianego obszaru. NOWACKI (1994) wymienia gatunek jako złowiony w Juracie (E. ŚWIDERSKI leg.). W 2010 r. odnotowano jednego osobnika na Mierzei Wiślanej (T. BLAIK, inf. list.)

## NOLIDAE

\**Nola cucullatella* (LINNAEUS, 1758)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 17 VII 2008 – 1 ex., 19 VII 2008 – 1 ex., 23 VII 2009 – 1 ex., 2 VII 2010 – 1 ex., 11 VII 2010 – 1 ex., 16 VII 2010 – 1 ex.  
Podany przez URBAHNA (1939) z Ustki, a przez SPEISERA (1903) z Krynicy Morskiej i Gdańska.

## ARCTIIDAE

*Diaphora mendica* (CLERCK, 1759)

- Gdynia - Chwarzno (CF34), 7 V 2008 – 1 ex.  
Wg SPEISERA (1903) gatunek dość rzadki; wykazuje go ze Stegny, Gdańska i Starej Kiszewy. URBAHN (1939) podaje go ze Słupska, Łeby i Kostrogi (powiat bytowski).

## SUMMARY

New records for 45 species from 10 families of macrolepidoptera (Lasiocampidae, Hesperidae, Pieridae, Lycaenidae, Nymphalidae, Geometridae, Notodontidae, Noctuidae, Nolidae, Arctiidae) are given from 24 localities in the province of Pomerania (northern Poland). The records from the 10×10 km UTM squares CE17, CE19, CE27, CE28, CE29, CE35, CE38, CE39, CE48, CE49, CE56 and CF40 are based on voucher specimens deposited in the collection of Sebastian ŁUCZKOWSKI. The records from UTM squares CF33, CF34, CF43, CF52 and XV66 were documented photographically – there is no species among them that cannot be identified unequivocally on this basis. Eleven species (*Leptidea reali*, *Satyrion pruni*, *Nymphalis xanthomelas*, *Limenitis camilla*, *Eupithecia millefoliata*, *E. lariciata*, *Drymonia obliterata*, *Ptilophora plumigera*, *Minucia lunaris*, *Calamia tridens*, *Nola cucullatella*) have been recorded in this part of northern Poland for the first time in over 100 years – previous published records are from the 19<sup>th</sup> century – or for the first time ever.

## PIŚMIENNICTWO

- BAKOWSKI M., MNICH A. 2010: Motyle dzienne (Lepidoptera: Papilionoidea, Hesperioidea) Bytowa i okolic. *Wiad. entomol.*, **29** (1): 47-55.
- BUSZKO J., NOWACKI J. 2000: The Lepidoptera of Poland. A Distributional Checklist. *Polish Entomological Monographs*, **1**: 1-178.

- KAŹMIERCZAK J., PŁÓCIENNIK M., PABIS K. 2006: Motyle (Lepidoptera) Zaborskiego Parku Krajobrazowego i okolic – wyniki badań wstępnych. *Parki. nar. Rez. Przyr.*, **25** (2): 69-84.
- MALKIEWICZ A. 2011: The Geometrid Moths of Poland. Vol. 1. Ennominae (Lepidoptera: Geometridae). *Polish Taxonomical Monographs* vol. XIX. [w druku].
- NOWACKI J. 1994: Struktura zasięgów sówkowatych (Lepidoptera, Noctuidae) w pasie wydm nadmorskich polskiego wybrzeża Bałtyku. *Wiad. entomol.*, **12**, Supl.: 1-127.
- ROMANISZYN J. 1929: Fauna Motyli Polski. I. *Prace monogr. Kom. Fizjogr. PAU*, **6**: 1-552.
- SENN P. 2008: Nowe dane dotyczące występowania motyli (Lepidoptera) w województwie pomorskim. *Wiad. entomol.*, **27** (3): 144-154.
- SPEISER P. 1903: Die Schmetterlingsfauna der Provinzen Ost- und Westpreussen. *Beitr. Naturk. Preuss.*, **9**: 1-148.
- URBAHN E. & H. 1939: Die Schmetterlinge Pommerns mit einem vergleichenden Überblick über den Ostseeraum. *Stt. Ent. Ztg.*, **100**: 185-826.